

Pallisses de la Coromina

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Masia de la Coromina S/N
Emplaçament	Al costat sud de la casa pairal i dins del mateix recinte de la Coromina que es troba situat a la riba esquerra del Ter i al marge dret del Torrent de la Mare de Déu
Alçada:	601,9
Coordenades:	
Latitud:	42.109823273503
Longitud:	2.2151714976704
UTM Est (X):	435114
UTM Nord (Y):	4662268

Classificació

Número de fitxa	08237 - 118
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Neoclàssic
Segle	XVIII-XIX
Autoria de l'element:	Josep Domingo Lluch
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Antics coberts i pallisses de la masia de la Coromina perfectament restaurats, amb les cobertes refetes, les parets rejuntades i els interiors rehabilitats com a espais de menjador, sala d'estar, habitacions per a convidats i annexos a la casa principal. A a la planta primera i coincidint amb l'obertura de la pallissa hi ha exposades dues antigues màquines de batre el gra.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Està inventariada a a fitxa núm.1 del catàleg de masies i cases rurals del municipi de Sant Quirze de Besora inclosa com a BPU i àrea d'expectativa arqueològica i/o paleontològica

Número inventari	Sí. IPA. Núm. 23780
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Restringit
Ús actual:	Residencial - cultural - productiu
Titularitat	Privada
Titular:	000101600DG36B0001IO
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dg., 30/07/2023 - 16:35

Descripció

Pallissa situada a la part nord del pati d'entrada a la finca i al costat de est de la capella. Consta d'una construcció de planta rectangular de quatre crugies que coincideixen amb la part original i dues ampliacions de dues crugies a cada costat. Es compon per una planta baixa i un primer pis aixoplugades per una única coberta a dues vessants de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener perpendicular a la façana principal que s'orienta a sud. Té un predomini del buit respecte el massís ja que tal i com acostuma a ser habitual en aquest tipus de construccions aquesta part era emprada per a l'emmagatzematge de la palla i el gra. Cadascuna de les crugies està separada per mitjà de pilars quadrangulars de maçoneria que sostenen les bigues de la coberta i els únics elements de separació són els forjats que separen la planta baixa del primer pis. Els cossos que hi ha afegits a cada costat, el que mira a ponent hi té oberta una porta d'arc de mig punt i amb els bastiments de maó ceràmic. Per contra la situada a llevant es compon d'una porta i tres finestres a la planta baixa i tres finestres més al primer pis. L'aparell és de maçoneria de carreus de pedra mal desbastats i picats, units amb argamassa de calç i disposats en filades regulars horitzontals. Les cantonades són en pedra picada. La resta de les façanes són completament massisses. Tal i com hem dit tot el conjunt és aixoplugat per una teulada a dues vessants de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta que sobresurt del pla de les façanes en forma de voladís. L'interior del cos de la pallissa acull una exposició de màquines de batre, carros de tir i altres eines.

Observacions:

Aquest gran edifici és el resultat de les diverses ampliacions que la masia ha tingut al llarg del temps. es pot endevinar el cos originari situat a la part central amb les façanes completament obertes i format per quatre crugies separades per pilars de pedra. Sembla que aquest cos dataria de mitjans del segle XVII o XVIII. D'un moment més tardà i coincidint amb el moment de major expansió de la masia se li van afegir les dues crugies que hi ha a cada costat allargant-ne la teulada i adquirint l'aparença que ens ha arribat avui.

Aquest edifici es troba molt ben restaurat i condicionat per a habitatge individual.

Història

Enclavada al marge esquerra del Ter i al vessant sud del castell de Montesquiú en uns plans que queden delimitats pel torrent de la Mare de Déu hi ha aquesta important casa pairal. De probable origen medieval pertanyia al comte de Santa Coloma i que el 1842 és adquirida per Quirze Rierola juntament amb el mas de la Casanova sota el nom de Josep Safont, testaferra que amagava el veritable propietari de la finca. Els testaferra eren personatges que utilitzaven el seu nom per fer transaccions econòmiques a mans d'una altra

persona i a canvi d'una compensació econòmica, és a dir actuaven com a banquers. En el cas de la masia de la Coromina juntament com moltes altres el 1842 se n'adquireixen l'aprofitament dels seus fruits per part de Francesc Fosas juntament amb els de les masies del Buffí, Casanova la Solana, la sala de Sora, Casanova de la Coromina, Castell, Planeses, Sant Mohi, Baví xic, Baví gros, Boix de Ripoll, Ravell i Francàs. Finalment els béns del Marquesat de Besora i Montesquiú seran venuts a Josep Safont per un valor de 50.000 duros l'1842, aprofitant el declivi dels nobles i com a mesura per eixugar els deutes. Així doncs es convertiran en els propietaris més potents de Sant Quirze que atorgaran la meitat dels seus béns del marquesat de Besora a Josep Domingo LLuch que s'instal·la a la finca de a Coromina i la reforma de forma notable adquirint la fisonomia que ens ha arribat fins als nostres dies. de fet aquest traspàs el tenim documentat en el "cuaderno de liquidaciones y amillaramiento de 1862" (AMQ. carpeta 1013) on especifica a la inscripció núm. 50 a nom de Llorenç Domingo Lluch.

Posesión llamada de la Coromina situada en el llano del mismo nombre , de su propiedad y que cultiva de su cuenta con la aplicación siguiente"... "por una casa de labor llamada de la Coromina nº2 " amb un valor de 1000,00 diners a banda de "por otra llamada del Bofí, por otra llamada de las Illas, por otra en el lugar de Montesquiú calle Mayor nº5 , Por otro en el pueblo de Sant Quirze de Besora Plaza nº 7 y por otro un molino harinero llamado el molí nou. (AMQ. Cuadeno de liquidaciones y amillaramiento. 1862).

Segons Serrallonga (Serrallonga. Ob cit. P-64) els Domingo s'instal·len a la finca, la rehabiliten i acondicionen notablement i estableixen la seva principal residència. Amb tot les desavinences entre els germans faran que aquest patrimoni es trossegi i es fragmenti en diverses parts mantenint sempre la part principal. Els Domingo i els Safont tindran patrimoni separat encara que tinguin negocis comuns. Segons dades estadístiques els Safont i els Domingo eren de les persones més apoderades d'Espanya el 1846. Existeix un conveni entre els Domingo, els safont i els Serra per obrir un camí pel Bac de Baví per tal de millorar l'accés a zones agrícoles. Consta com una de les finques més poderoses de Sant Quirze i entorns

Bibliografia

SERRALLONGA URQUIDI JOAN, 1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial

AMQ. Cuaderno de liquidaciones y amillaramiento 1862. Carpeta 1016

AMQ. Fons Rierola can Tija. 1828-1960 Carpetes 1-12.

